

Виродження — зниження життєвої активності певної групи людей, рівня талановитості й розуму, моральності, їхньої фізичної сили та здоров'я, самої живучості, наслідком чого може бути вимирання цієї деградуючої групи.

Одним із психологічних проявів виродження є сильно розвинене відчуття органічного стихійного гніву, який часто досягає розмірів пристрасті (у розумінні Канта) та майже не піддається приборканню.

Сікорський І. О. Загальна психологія з фізіономікою в ілюстрованому викладі (1905 р.)

Антитерористична програма ФБР «Ізраель» і персонажі твору є вигаданими, а будь-яка схожість із ними — не більш як збігом. Історичні ж будівлі, легенди, витвори мистецтва й наукові факти справжні та достовірні.

ПРОЛОГ

*Рим, Італія
26 серпня, 2015 рік*

— *Mi perdoni, padre, perchè ho peccato!*¹
— *Dimmi, figlio mio, dei tuoi peccati...*²

Баттіста Піреллі стурбовано глянув крізь сітчасте віконце сповідальні. Силует священника ледь проступав у потемках і залишався майже незворушним, проте здавалося, що за стіною сидить хтось знайомий.

— Дедалі більше людей відвертаються від Бога, отче, — мовив чоловік.

У відповідь мовчання. Баттіста сприйняв це за дозвіл продовжувати. Протягом усіх своїх п'ятдесяти двох років він жадав чути від священнослужителів більше слів. Баттіста вважав, що більшість із них почали ставитися до сповідей як до повсякденної роботи: вони вислуховували людей, бо мусили за церковними, людськими законами-вимогами, а не Божими. Сучасний земний світ удерся й у духовний, крадучи рештки того, що колись і без слів підносило самосвідомість до небес.

Від просякнутого легкими запахами босвелії та мирри³ повітря в голові шумували спогади з минулого. У дитинстві малий Баттіста, незважаючи на заборону суворого батька, щонеділі потай бігав до собору на Службу Божу, аби зрозуміти, чому люди відвідують храми, чому одвічно вклякають на колінах перед картинами чи розп'ятими на хрестах тілами. Батько, переконаний, що пояснення

¹ Отче, пробачте, адже я згрішив! (італ.) — Тут і далі прим. авт.

² Розкажи, сину мій, про свої гріхи... (італ.)

³ Інгредиенты церковних благовоній.

синові основ християнства — марнування часу, відбувався погрозами та п'яним варняканням. Хлопець остаточно зрозумів, що має покладатися лише на себе, тоді, як, отримавши жирного ляпаса, що надовго залишив по собі червоний довгастий слід, опинився замкненим у комірчині. Та Баттіста був настирливим, тож не збирався відступати перед незвіданим і продовжував тихцем ходити до собору. Згодом познайомився з люб'язним старим ченцем, який відкрив перед ним світ теплої любові й добра. Батько, дізнавшись про це, шмагав хлопця так, що той мало не зомлів і потому втік із дому, аби більше ніколи не бачити свого *особистого демона*.

— Вони не розуміють, як зігнівають душі без *Його* любові.

Баттіста Піреллі знову затих. Очі бігали з боку в бік. Він не розумів, що мав казати далі. *Як* казати далі. Він потребував допомоги, підтримки просвітлених.

— Згодом до всіх, у кого відкрите серце, прийде Господь. — Цього разу за віконцем почувся тихий хрипкий голос. — Комусь для цього треба більше часу, ніж нам із тобою. Настала ера, коли люди блукають, метаючись від однієї спокуси до іншої.

— Ось, отче, у чому суть — спокуси!

Баттіста не стримався від вигуку, порушивши ним могильну тишу, сповнену німими молитвами поодиноких вірян.

— Сину мій, будь ласка, стриманіше, — зробив зауваження священник.

— Пробачте. Останнім часом емоції беруть гору над розумом.

Чоловік здригнувся від усвідомлення майбутніх дій.

«Ще трішки...»

— Ніщо не може виправдати дії емоцій. — Отець завовтузився на стільці. — Людина повинна керуватися тільки розумом, покликком серця та волею Божою.

— Навіть коли під загрозою доля всього християнства?

— Доля християнства ніколи не залежатиме від емоцій.

Силует священнослужителя сіпнувся, за мить знову ставши спокійним і незворушним. У соборі залунали тихі кроки: на вечірню месу почали сходитися люди.

— Про яку загрозу ти говориш, сину мій?

— Байдуже, я ж бо ще трохи й зупиню їх. Мені треба лише вашого благословення.

Баттіста Піреллі з надією занурив погляд у темінь сусіднього віконця. Здавалося, він зазирає у власну душу. Усе, до чого так довго готувався, залежало від голосу по той бік сітки. Ще вчорашня бойова налаштованість і впевненість поволі переростали в легке занепокоєння.

«Благаю...»

— *La benedizione per il peccato?*¹

Отець не міг повірити в те, про що просив цей незнайомиць. Тут замолювали гріхи, а не благословляли на їх скоєння!

— З Божою підтримкою я зможу зупинити їх.

«Невже він не розуміє, як це важливо?!»

Шум наростав: віряни поступово заповнили храм. Чоловік занервувався. Сповідь мала закінчитися до початку служби, але затримка отця змінила плани. Тепер будь-хто міг помітити Баттісту та перешкодити його задуму. Отже, вирішувати все потрібно миттєво. Часу на вагання не було.

— Я б спитав, кого їх, але дарма. Кожен діє за покликом власного єства, і якщо вже хтось діє саме так, то на це і воля Божа є.

— Пробачте, отче, але я змушений це зробити!

Баттіста Піреллі скочив на рівні та ледь не вибіг зі сповідальні, мало не наштовхнувшись на чотирьох чоловіків,

¹ Благословення на гріх? (*итал.*)

які смиренно очікували на початок меси й одразу розступилися, побачивши перед собою знервованого чоловіка. Перепросивши, він обійшов їх і з похнюпленою головою повільно попрямував до виходу. Надзвичайно важливо було не привертати уваги.

Зробивши декілька кроків, Баттіста зупинився та підняв голову вгору. Навіть зараз він, як і щоразу в соборі Сант-Іньяціо-ді-Лойола, повторив своє ритуальне споглядання фрески «Апофеоз Святого Іньяціо».

Єзуїти завжди вкладали не лише душу, а й безмежні статки у свої витвори. Товариство Ісуса¹ жадало мати все найкраще, тож ніколи не шкодувало коштів для зведення храмів. Андреа Поццо на стелі базиліки зобразив Святого Іньяціо Лойола. В оточенні янголів той сидів на небі, приймав промінь світла від Божого Сина та розсилав просвітлення за всіма чотирма напрямками світу — до Європи, Америки, Азії та Африки.

Святий Іньяціо став героєм для Баттісти, щойно той про нього дізнався. Прислужитися Лойолі чоловік міг, поповнивши лави Ордену єзуїтів і ставши священником.

«Якщо не можу нести світло в усі куточки Землі, то хоча б урятую тих, хто поруч».

Жалкував Баттіста тільки про одне: він не зміг просвітити та пробачити батька, доки той не загинув.

— Підведіть голови, і ви побачите «Купол» базиліки, — позаду Баттісти жінка-екскурсовод розмахувала руками перед десятком людей. — Оскільки сім'я Людовізі не внесла потрібної суми й купол не було збудовано, єзуїт Андреа Поццо, запрошений для розпису храму, просто намалював його, використавши закони перспективи.

¹ Товариство Ісуса, або Єзуїтський орден (*лат. Societas Iesu*), — найчисленніший християнський чернечий орден Римо-католицької церкви. Заснований 1534 року Іньяціо Лойолою. Основні напрями його діяльності — евангелізація, освіта й наукові дослідження.